

تحلیل عضو هیات‌مدیره کانون عالی شوراهاى اسلامی کار از اعتراضات کارگران روزمزد صنعت نفت

چرا کارگران نفتي معترضانند؟

گروه اجتماعي؛ به دنبال تداوم مناقشات کارگران روزمزد صنعت نفت با پیمانکاران و اعتراضات این کارگران در شهرهای نفتي همچون عسلویه و پالایشگاه تهران، قوه قضاييه هم به اعتراضات این گروه از کارگران ورود کرد و قول پیگیری اعتراضات صنفی کارگران در استان‌های مختلف را داد. کارگران روزمزد صنعت نفت، از ابتدای امسال در اعتراض به تبعیض مشهود در بهره‌مندی از مزایای قانونی در مقایسه با همکاران رسمی خود، اعتراضات گسترده‌ای را آغاز کردند و به خصوص، اعلام می‌کردند که با وجود دشواری کار در شرایط سخت، دریافتی ایشان در حدی ناچیز است که کفاف تامین معیشتشان را نمی‌دهد. اعتراضات کارگران روزمزد صنعت نفت با انتقاد از وضعیت خدمات درمانی آغاز شد و سپس به نحوه محاسبه اضافه‌کاری‌ها و دستمزدها رسید و چنان ادامه یافت که پیمانکاران پالایشگاه تهران حکم اخراج 700 نفر از کارگران روزمزد را امضا کردند. البته به دنبال رسانه‌ای شدن خبر این اخراج گسترده، واقعیت‌ها تکذیب و از سوی مدیران پالایش نفت تهران اعلام شد که اخراج‌ها به هیچ‌وجه این‌گونه نبوده و فقط 35 کارگر روزمزد که قرارداد 30 روزه داشتند، به تسویه حساب رسیده‌اند. اما حالا، گستردگی اعتراضات کارگران روزمزد صنعت نفت، بخش دیگری از سوءمدیریت‌ها را از پشت پرده بیرون آورده و آن چیزی نیست جز تایید چند باره ناتوانی پیمانکارانی که آنها هم به نوعی از همکاری با دولت گله‌مند هستند. طی 3 ماه گذشته، یکی از مهم‌ترین اعتراضات کارگران روزمزد صنعت نفت، بازگرداندن این صنعت استراتژیک به دولت بوده و دیروز هم کارگران پیمانکاری نفت، با راه‌اندازی يك توفان توییتری و با مضمون «نه به پیمانکاران در دولت سیزدهم»، خواستار برچیده شدن تمام شرکتهای پیمانکاری نفت در دولت بعدی شدند که البته از اسفند ماه سال گذشته هم مجلس درصدد قطع ید پیمانکاران از صنعت نفت است. اما دیروز، حسن حبیبی؛ عضو هیات‌مدیره کانون عالی شوراهاى اسلامی کار کشور در تشریح دلایل اعتراضات اخیر کارگران صنعت نفت در گفت‌وگو با ایلنا به الزامات ماده ۱۳ قانون کار اشاره کرد و گفت: «ماده ۱۳ قانون کار سال ۱۳۶۹ حاکم بر شرکتهای پیمانکاری از جمله کارگران شرکتهای پیمانکاری در شرکت نفت است که در آن، مقاطعه‌دهنده یعنی پیمان‌دهنده (شرکت کارفرمای مادر) و مقاطعه‌کار همان پیمانکار است. ماده ۱۳ می‌گوید: «در مواردی که کار از طریق مقاطعه انجام می‌یابد، مقاطعه‌دهنده مکلف است قرارداد خود را با مقاطعه‌کار به نحوی منعقد

کند که در آن مقاطعه‌کار متعهد شود تمامی مقررات این قانون را در مورد کارکنان خود اعمال کند.» و پیمان‌دهنده باید به پیمانکار در قرارداد فی‌مابین دیکته کند که تمامی مقررات قانون کار را در مورد کارگران خود اعمال کند، در غیر این صورت مسوولیت کارگران شرکت‌های پیمانکار با شرکت پیمان‌دهنده نفت خواهد بود.

تبصره يك اين ماده قانوني مي‌گويد مطالبات کارگران جزو ديون ممتاز است و سپس بدهي مالياتي و بيمه‌اي و بدهي مشتريان نفت (فروشنندگان کالا و خدمات) پرداخت شود و چنانچه پیمانکاران نفت مطالبات کارگران را پرداخت نکردند، کارفرماي پیمان‌دهنده (شرکت نفت) در قبال کارگران شرکت پیمانکار مسووليت حقوقي و تضامني دارد و بايد برابر راي مراجع که همان مراجع حل اختلاف کار است، مطالبات کارگران پیمانکار شرکت نفت را پرداخت کند. نکته مهم اين است که عدم پرداخت و پرداخت کمتر از قانون مطالبات کارگران از مصاديق اختلاف کارگر و کارفرما موضوع ماده ۱۵۷ قانون کار است که مراجع حل اختلاف صالح به رسيدگي هستند و پیمان‌دهنده وفق ماده ۱۳ در قرارداد فی‌مابین از شرکت پیمانکار نفت وکالت گرفته که قانون کار را در مورد کارگران خود اعمال کند و اگر به تکليف خود عمل نکرد، پیمان‌دهنده نسبت به پرداخت مطالبات کارگران پیمانکار نفت از محل مطالبات پیمانکار از جمله ضمانت حسن انجام کار اقدام مي‌کند. چنانچه مقاطعه‌دهنده برخلاف ترتيب فوق به انعقاد قرارداد با مقاطعه‌کار بپردازد يا قبل از پايان ۴۵ روز از تحويل موقت، تسويه حساب کند، مکلف به پرداخت ديون مقاطعه‌کار در قبال کارگران خواهد بود. لذا با توجه به قانون کار با محوريت ماده ۱۳، وزارت نفت و شرکت‌هايش در قبال کارگران شرکت‌های پیمانکار نفت مسووليت حقوقي و تضامني داشته و بايد ضمن پاسخگويي به کارگران، کليه مطالبات آنها را در اسرع وقت پرداخت کنند. اراده مقامات وزارت تعاون و معاونت روابط کار و مراجع حل اختلاف و مقامات امنيتي و اطلاعاتي براي پايان دادن به اعتراضات کارگري شرکت نفت در اجرا و نظارت بايد مبتني بر اين باشد تا ضمن پرداخت و تسويه کليه مطالبات و معوقات کارگران فوق، براساس مقررات قانون کار نسبت به تامين حقوق مسلم قانوني و صنفی و از جمله ايجاد تشکل کارگري بدون دخالت کارفرما، بازگشت به کار تمام کارگران اخراجي نفت، بدون اخذ تعهد و همچنين، پرداخت مزد و حقوق مساوي و ساير مزايای عرف و روال کارگاه در کار مساوي و شرايط مساوي در يك کارگاه، به کارگران پیمان‌دهنده و کارگران پیمانکار نفت، اجرائي طرح طبقه‌بندي مشاغل و تامين ساير حقوق صنفی از جمله ايمني محل کار اقدام شود.»

□□□□□□ 1400 □□□ 7 □□□□□□ □□□□□□ :□□□□